

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
ПРЕВЕНТИНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА, ПРОЦЕСУ ТА
АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Андрій ФОМЕНКО

____.____.____ 2020

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ПРАВА»

Освітній ступінь: доктор філософії
Спеціальність 081 «Право»
Статус навчальної дисципліни **вибіркова**
ОНП «Право» третього (освітньо-наукового) рівня
наказ ДДУВС № 166 від 17.02.2020
Мова навчання: **українська**

Актуальні проблеми фінансового права. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти, що навчаються на третьому рівні вищої освіти (доктор філософії) спеціальності 081 «Право»: Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. – 14 с.

РОЗРОБНИК:

Роман МИРОНЮК, професор кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності факультету ПФППД ДДУВС, доктор юридичних наук, професор.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Дмитро ПРИЙМАЧЕНКО, професор кафедри адміністративного та митного права Університету митної справи та фінансів, доктор юридичних наук, професор.

Юлія ЛЕГЕЗА, професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», доктор юридичних наук, професор.

Розглянуто на засіданні кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності факультету ПФППД від 12 червня 2020 року, протокол № 23.

Рекомендовано Науково-методичною радою університету 25.08.2020 року, протокол № 11.

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом 5 років. 27.08.2020 року, протокол №12.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми фінансового права» є сприяння становленню сучасного всебічно-розвинутого висококваліфікованого фахівця-юриста здатного на достатньому рівні репрезентувати навички роботи з фінансово-правовими актами та практикою їх застосування; формування та удосконалювання правових знань аспірантів (ад'юнктів), уміння аналізувати та виробляти навички самостійного аналізу; формування ціннісних орієнтирів аспірантів (ад'юнктів) відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості; виховувати активну громадянську позицію; сприяти усвідомленню ролі та значення юридичної діяльності в розбудові та зміцненні української держави; формувати в майбутніх юристів правосвідомість та правову культуру, професійні та особисті якості.

Завданням **навчальної дисципліни «Актуальні проблеми фінансового права»** є вивчення системи та інститутів фінансового права України, визначення поняття, предмету, методів та джерел фінансового права; аналіз та вивчення чинного законодавства України, яке регулює фінансову діяльність; набуття навичок практичного застосування норм даної галузі права України під час вирішення конкретних економічних ситуацій.

Згідно з освітньо-науковою програмою, вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми фінансового права» має сформувати та актуалізувати такі результати навчання аспіранта як:

ПРН1. Вміти досліджувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати основні соціально-правові концепції та теорії, формулювати та обґрунтовувати наукові підходи до вирішення актуальних питань у сфері правозастосування.

ПРН2. Вміти здійснювати наукові дослідження з питань функціонування правової системи та правового забезпечення захисту прав, свобод та законних інтересів фізичних та юридичних осіб та функціонування органів публічної влади.

ПРН3. Вміти досягати наукових результатів, що переосмислюють наявні та створюють нові цілісні знання відповідно до актуальних проблем розвитку правових-відносин з використанням новітніх методів наукового дослідження.

ПРН4. Мати здібності до застосування комплексного системного підходу при проведенні аналізу, оцінюванні та формулюванні обґрунтованих висновків, пропозицій щодо розробки та реалізації правової політики держави та представлення результатів наукового дослідження з використанням сучасних методів пізнання об'єктивної дійсності.

ПРН6. Виявляти лідерські якості, уміти самонавчатися, саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за визначення новизни наукових досліджень та прийняття експертних рішень.

ПРН7. Володіти навиками до застосування наукових знань і методик з метою вибору та обґрунтування регуляторів та важелів правової політики держави, удосконалення механізму реалізації правової політики держави, проводити науково-дослідну діяльність у сфері права.

ПРН8. Готувати аналітичні матеріали для формування та реалізації правової політики і ухвалення стратегічних рішень для зацікавлених суб'єктів.

ПРН10. Вміти визначати юридичну політику та правозастосовну практику державних інституцій, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, в інших юридичних особах незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності.

ПРН12. Уміти використовувати інформаційні технології, методи та інструментальні засоби структурного, функціонального, процесного та імітаційного моделювання в юридичній діяльності.

ПРН13. Володіти навиками планування, аналізу, прогнозування та контролю юридичної роботи в органах та підрозділах МВС інших державних інституціях, органах місцевого самоврядування, громадських об'єднань, в юридичних особах незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності.

ПРН14. Володіти термінологією наукових досліджень у галузі права, в тому числі іноземними мовами на рівні, достатньому для здійснення наукових комунікацій, обґрунтування та захисту власних наукових досліджень, в тому числі для міжнародного наукового співробітництва.

ПРН15. Вміти досліджувати проблеми правового забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 год. / 3 кредити ECTS.

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1,1.2 (оновлюється щорічно).

Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Поняття, предмет та система фінансового права.

Предмет фінансового права. Метод фінансового права, його особливості. Поняття фінансового права як самостійної галузі права. Наука фінансового права. Система фінансового права. Відмежування фінансового права від інших галузей права. Система і джерела фінансового права. Фінансово-правові норми, їх види та особливості. Фінансово-правові відносини, їх зміст та особливості.

ТЕМА 2. Правове регулювання фінансового контролю в Україні

Поняття фінансового контролю, його принципи. Види фінансового контролю та органи, що його здійснюють. Форми фінансового контролю. Методи фінансового контролю. Законодавство України, що регулює правові засади фінансового контролю. Види та методи здійснення фінансового контролю.

ТЕМА 3. Правове регулювання державних доходів.

Податкове право як інститут фінансового права. Податкова система України. Класифікація податків та її підстави. Правове регулювання оподаткування юридичних осіб. Основні положення законодавства України, що регулює систему оподаткування. Особливості податкової системи. Функції податку. Систематизація податків.

ТЕМА 4. Юридична відповідальність за порушення фінансового законодавства.

Відповідальність за порушення фінансового законодавства в системі юридичної відповідальності. Підстави відповідальності за порушення фінансового законодавства. Види відповідальності за порушення фінансового законодавства. Співвідношення відповідальності за порушення фінансового законодавства з іншими видами юридичної відповідальності. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства. Юридична відповідальність. Фінансове законодавство. Фінансове правопорушення. Фінансові санкції.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми фінансового права» передбачено:

- для денної форми навчання – залік;
- для заочної форми навчання – залік;

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS	Пояснення
90–100	Відмінно	А	Теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі (<i>повна здатність</i> застосовувати знання завдань, принципів і доктрин фінансового права, а також змісту його правових інститутів; знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм фінансового права); сформовані необхідні практичні навички (<i>повна здатність</i> до критичного та системного аналізу фінансово-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності – при визначенні сутності та змісту фінансово-правових відносин, відображення їх в наукових публікаціях)

83–89	Добре	В	Теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі (здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин фінансового права, а також змісту його правових інститутів в достатньому обсязі ; знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального фінансового права); в основному сформовані необхідні практичні навички (здатність до критичного та системного аналізу фінансово-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності – при визначені сутності та змісту фінансово-правових відносин, відображення їх в наукових публікаціях) в достатньому обсязі)
75–82		С	Теоретичний зміст курсу переважно засвоєний (здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин фінансового права, а також змісту його правових інститутів на належному для правника рівні ; знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм фінансового права); в основному сформовані практичні навички (здатність до критичного та аналізу фінансово-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності – при визначені сутності та змісту фінансово-правових відносин, відображення їх в наукових публікаціях) на належному для науковця рівні)
68–74	Задовільно	D	Теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю , але прогалини не носять істотного характеру (неповна здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин фінансового права, а також змісту його правових інститутів на належному для правника рівні ; знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм фінансового права); в основному сформовані практичні навички (неповна здатність до критичного та системного аналізу фінансово-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності – при визначені сутності та змісту фінансово-правових відносин, відображення їх в наукових публікаціях на належному для науковця рівні)
60–67		E	Теоретичний зміст курсу засвоєний частково (часткова здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин фінансового прав, а також змісту його правових інститутів; не сформовані деякі практичні навички (часткова здатність до аналізу фінансово-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності – аналізу фінансово-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності – при визначені сутності та змісту фінансово-правових відносин, відображення їх в наукових публікаціях)відображення їх в наукових публікаціях)
35–59	Незадовільно	FX	Теоретичний зміст курсу засвоєний частково з істотними прогалинами (НЕЗДАТНІСТЬ застосовувати знання завдань, принципів і доктрин

			фінансового права, а також змісту його правових інститутів; не сформовані необхідні практичні навички (НЕЗДАТНІСТЬ до аналізу фінансово-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності, відображення їх в наукових публікаціях)
1–34		Ф	Теоретичний зміст курсу не засвоєний (ПОВНА НЕЗДАТНІСТЬ застосовувати знання завдань, принципів і доктрин адміністративного права, а також змісту його правових інститутів); несформовані необхідні практичні навички (ПОВНА НЕЗДАТНІСТЬ до аналізу фінансово-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності, відображення їх в наукових публікаціях)

Для навчальної дисципліни «Актуальні проблеми фінансового права» **засобами діагностики знань** (успішності навчання) виступають: поточний та підсумковий контроль.

Метою поточного контролю є перевірка засвоєння знань, умінь і навичок курсантів з кожного окремого модулю дисципліни, в ході якого проводиться систематичний вимір приросту знань і їх корекція. До форм поточного контролю віднесено оцінювання: а) рівня знань під час семінарських і практичних занять; б) якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Самостійна робота оцінюється у слухачів денної форми навчання не більше 15 балів, у слухачів заочної форми навчання не більше 30 балів.

Індивідуальна робота оцінюється у слухачів денної форми навчання не більше 15 балів, у слухачів заочної форми навчання не більше 10 балів.

За самостійну та індивідуальну роботу здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності:

Написання наукової роботи – 30 балів;

Участь та перемога в олімпіаді з дисциплін кафедри – 30 балів;

Стажування здобувачів за напрямками кафедри – 30 балів;

Участь у наукових дослідженнях кафедри – 30 балів;

Написання та публікації статті у фаховому виданні – 25 балів;

Написання та публікація тез доповідей на конференції міжнародного та всеукраїнського рівня – 20 балів;

Написання та публікація тез доповідей регіонального рівня – 15 балів;

Участь в олімпіаді з дисциплін кафедри – 15 балів;

Підготовка есе та участь у конкурсі есе – 15 (за перемогу – 30 балів);

Підготовка та виступ на засіданні наукового гуртка кафедри – 15 балів;

Участь у науково-практичних заходах з напрямку діяльності кафедри (конференції, семінари, круглі столи тощо) – 15 (опублікування тез – 25 балів);

Членство в науковому гуртку кафедри – 10 балів;

Написання реферату або доповіді з дисциплін кафедри – 5 балів;

Підготовка презентацій з дисциплін кафедри (не більше 5) – 5 балів

Самостійне опрацювання теоретичних питань – до 5 балів за одне питання.

Примітка: несвоєчасність виконання слухачем самостійної та індивідуальної роботи без поважних причин оцінюється на 1-3 бали нижче, ніж передбачено критеріями оцінювання цих видів робіт.

Для навчальної дисципліни «Актуальні проблеми фінансового права» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають:

- квізи (тестові завдання);
- реферати;
- есе;
- доповіді;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- модульний контроль;
- залік.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

- навчальна аудиторія;
- мультимедійний проектор;
- екран для мультимедійного проектора зі штативом;
- ноутбук;
- програмне забезпечення для доступу до мережі Інтернет;
- програмне забезпечення MicrosoftPowerPoin;
- акустичні колонки;
- лазерна указка;
- кліп-чарт;
- кольорові маркери;
- дошка;
- крейда.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Лариса НАЛИВАЙКО

Актуальні проблеми фінансового права

Освітньо-науковий ступінь **доктор філософії** Спеціальність **081 Право**

на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання **ДЕННА**

Обсяг **3** кредити ЄКТС (90 годин)

Курс **2**

№ теми	Назви тем	Всього годин	Кількість годин за видами занять					Самост.р. / індив.р.
			аудиторна робота					
			Всього	Лекцій	Семінарів	Практичн. Заняття	Модульний контроль	
1	Поняття, предмет та система фінансового права.	20	6	2	4			14
2	Правове регулювання фінансового контролю в Україні. адміністрування	24	8	2	6			16
3	Правове регулювання державних доходів.	22	8	2	6			14
4	Юридична відповідальність за порушення фінансового законодавства.	24	8	2	6			16
	Усього за семестр	90	30	8	22			60
	Форма підсумкового контролю	Залік						

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Лариса НАЛИВАЙКО

Актуальні проблеми фінансового права

Освітньо-науковий ступінь **доктор філософії** Спеціальність **081 Право**

на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання **ЗАОЧНА**

Обсяг **3** кредити ЄКТС (90 годин)

Курс **2**

№ теми	Назви тем	Всього годин	Кількість годин за видами занять					Самост.р. / індив.р.
			аудиторна робота					
			Всього	Лекцій	Семинарів	Практичн. заняття	Модульний контроль	
1	Поняття, предмет та система фінансового права.	20	4	2	2			16
2	Правове регулювання фінансового контролю в Україні. адміністрування	22	4	2	2			18
3	Правове регулювання державних доходів.	24	4		4			20
4	Юридична відповідальність за порушення фінансового законодавства.	24	4		4			20
	Усього за семестр	90	16	4	12			74
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>Залік</i>						

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми фінансового права

Освітньо-науковий ступінь **доктор філософії** Спеціальність **081 Право**

на 2020/2021 навчальний рік

Основні нормативні акти:

- Конституція України від 28 червня 1996 року (зі змінами і допов.).
Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141;

- акти міжнародного права:

1. Європейська Конвенція про громадянство. Міжнародний договір від 07 листопада 1997 року (Витяг). *Бюлетень законодавства і юридичної практики України*. 2001. № 11. Ст.69-77

2. Європейська хартія місцевого самоврядування від 15 листопада 1985 року. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

3. Європейська хартія регіональних мов або мов меншин від 05 листопада 1992 року. *Офіційний вісник України*. 2006. №50. Ст. 3381

4. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року. *Офіційний вісник України*. 2008. № 93.

5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року. *Офіційний вісник України*. 1998 р. № 13.

6. Конвенція про статус апатридів. Міжнародний договір від 28 вересня 1954 року (Витяг). *Бюлетень законодавства і юридичної практики України*. 2013. №11. Ст. 131-139

7. Конвенція про статус біженців. Документ ООН від 28 липня 1951 року (Витяг). *Бюлетень законодавства і юридичної практики України*. 2002. № 1. Ст. 111-120

Рішення ЄСПЛ

1. Корбан проти України. Рішення Європейського суду у з прав людини. Справа від 04 липня 2019 року (заява п 26744/16). URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/soo01225.html

2. Скоморохов проти України Рішення Європейського суду у з прав людини. Справа від 26 вересня 2019 року (Заява N 58662/11). URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/SOO01199.html

3. Цаценко та Рябоконт проти України. Рішення Європейського суду у з прав людини. Справа від 17 жовтня 2019 року (Заяви N 5481/19 та N 7574/19). URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/SOO01203.html

4. Свєрдлик та Сїлївєстров проти України. Рїшення Європейського суду з прав людини. Справа від 14 листопада 2019 року (Заяви N 57088/12 та N 1354/15). URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/SOO01214.html

5. Мазур проти України. Рїшення Європейського суду з прав людини. Справа від 31.10.2019 (Заява N 59550/11). URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/SOO01217.html

6. Сїренко та інші проти України. Рїшення Європейського суду з прав людини. Справа від 24 жовтня 2019 року (Заяви N 22964/11, N 50441/13 та N 57993/13). URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/SOO01207.html

7. Самойленко проти України. Рїшення Європейського суду з прав людини. Справа від 24 жовтня 2019 року (Заява N 45050/10). URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/SOO01219.html

8. Щєрбак та інші проти України. Рїшення Європейського суду з прав людини. Справа від 19 грудня 2019 року (Заява N 44689/10). URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/SOO01229.html

9. Мельник проти України. Рїшення Європейського суду з прав людини. Справа від 28 березня 2006 року (Заява N 23436/03). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/SO2283>

10. Кардава проти України. Рїшення Європейського суду з прав людини. Справа від 17 грудня 2019 року (Заява N 19886/09). URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/SOO01231.html

11. Саргсян проти України. Рїшення Європейського суду з прав людини. Справа від 09 січня 2020 року (Заява N 54012/07). URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/SOO01236.html

12. Сїянко проти України. Рїшення Європейського суду з прав людини. Справа від 09 січня 2020 року (Заява N 52571/11). URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/SOO01235.html

- закони:

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, 19-20, 21-22. Ст. 144.

2. Декларація прав національностей України від 01 листопада 1991 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 53. Ст. 799

3. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1990. № 31. Ст. 429

4. Бюджетний кодекс України від 8.07.2010 р. // *Відомості Верховної Ради України*. - – 2010. - N50-51 - Ст. 572.

5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI. *Голос України*. 2010. № 229-230.

6. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р.). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>.

7. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7.12.2000 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.

8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. URL: Відомості Верховної Ради України. 1999. №40. Ст. 365.
9. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
10. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. URL: Відомості Верховної Ради України. 1997. №24. Ст. 170.
11. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. URL: Відомості Верховної Ради України. 1999. №29. Ст. 238.
12. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю: Закон України від 26.01.1993 року URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939>.
13. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19>.
14. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг:
15. Закон України від 12.07.2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2001. №32. Ст. 1457.
16. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 31. Ст. 268.

Підручники:

1. Антипов В. І., Білецька Г. М., Воронова Л. К., Дюрядін В. П., Забродський В. М. Словник фінансово-правових термінів / Національна академія держ. податкової служби України. НДІ фінансового права / Лідія Костянтинівна Воронова (заг.ред.). Ірпінь, 2006. 343с.
2. Зюнькін А.Г. Фінансове право: навч. посіб. для студ. ВНЗ / Міжрегіональна академія управління персоналом. 4-те вид., доп. К. : Персонал, 2008. 561с.
3. Іванський А.Й. Словник фінансово-правових і банківських законодавчих термінів України. О. :Фенікс, 2004. 180с.
4. Ковальчук А.Т. Фінансове право України. Стан та перспективи розвитку. К. :Парламентське видавництво, 2010. 488с.
5. Конох М.С., Хрідочкін А.В. Фінансове право: навч. посіб. для практ. занять / Дніпродзержинський держ. технічний ун-т — Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2008. 80с.
6. Легкова М.Ф. Фінансове право: Навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / Київський національний економічний ун-т. К. : КНЕУ, 2012. 120с.
7. Мілявський М.Ю., Мілявська Е.П., Андрєєв П.С. Навчальний посібник до самостійної роботи з дисципліни «Фінансове право»: для студ. денної форми навчання / Донбаська держ. машинобудівна академія. Краматорськ : ДДМА, 2010. 208с.

8. Податкове право України: підручник / М. П. Кучерявенко. Х.: Право, 2012. 528 с.
9. Податкове право України [текст]: навчальний посібник / [Павлов Д.М., Процюк Т.Б., Удовик М.С. та ін.] ; за заг. ред. А.Г. Чубенка. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2014. 304 с.
10. Фінансове право України: Навч. посібник [для студ. вищ. Навч. закл.] / [Л.К. Воронова, М.П. Кучерявенко, Н.Ю. Пришва та ін.]; - К.: Правова єдність, 2013. 395 с. С. 116-117.
11. Фінансове право: навч. посіб. / За заг. ред. А.Г. Чубенка, Д.М. Павлова. К.: КНТ, 2014. 600 с.

Інтернет-ресурси:

1. Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Верховний Суд України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.scourt.gov.ua/>
3. Конституційний Суд України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ccu.gov.ua/>
4. Міністерство внутрішніх справ України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://mvs.gov.ua/>
5. Національна поліція. Тимчасовий веб-сайт. URL: <http://www.npu.gov.ua/uk/>
6. Офіційний Інтернет сайт Ради національної безпеки і оборони України .URL : <http://www.rnbo.gov.ua/>
7. Офіційний Інтернет сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини .URL: <http://www.ombudsman.gov.ua/>
8. Президент України. Офіційне Інтернет представництво. URL: <http://www.president.gov.ua/>
9. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України .URL: <http://www.kmu.gov.ua/>